

Bakteriozna plamenjača vinove loze
Xylophilus ampelinus

Rod: *Xylophilus*

Ovaj rod sadrži samo jednu fitopatogenu vrstu: ***Xylophilus ampelinus***

Xylophilus ampelinus
Bakteriozna plamenjača vinove loze

- **Patogen.- *Xylophilus ampelinus***
(Panagopoulos 1969) Willems *et al.* 1987.
Prvobitno opisana kao *Erwinia vitivora*, a potom
poznata kao *Xanthomonas ampelina*
Panagopoulos 1969.

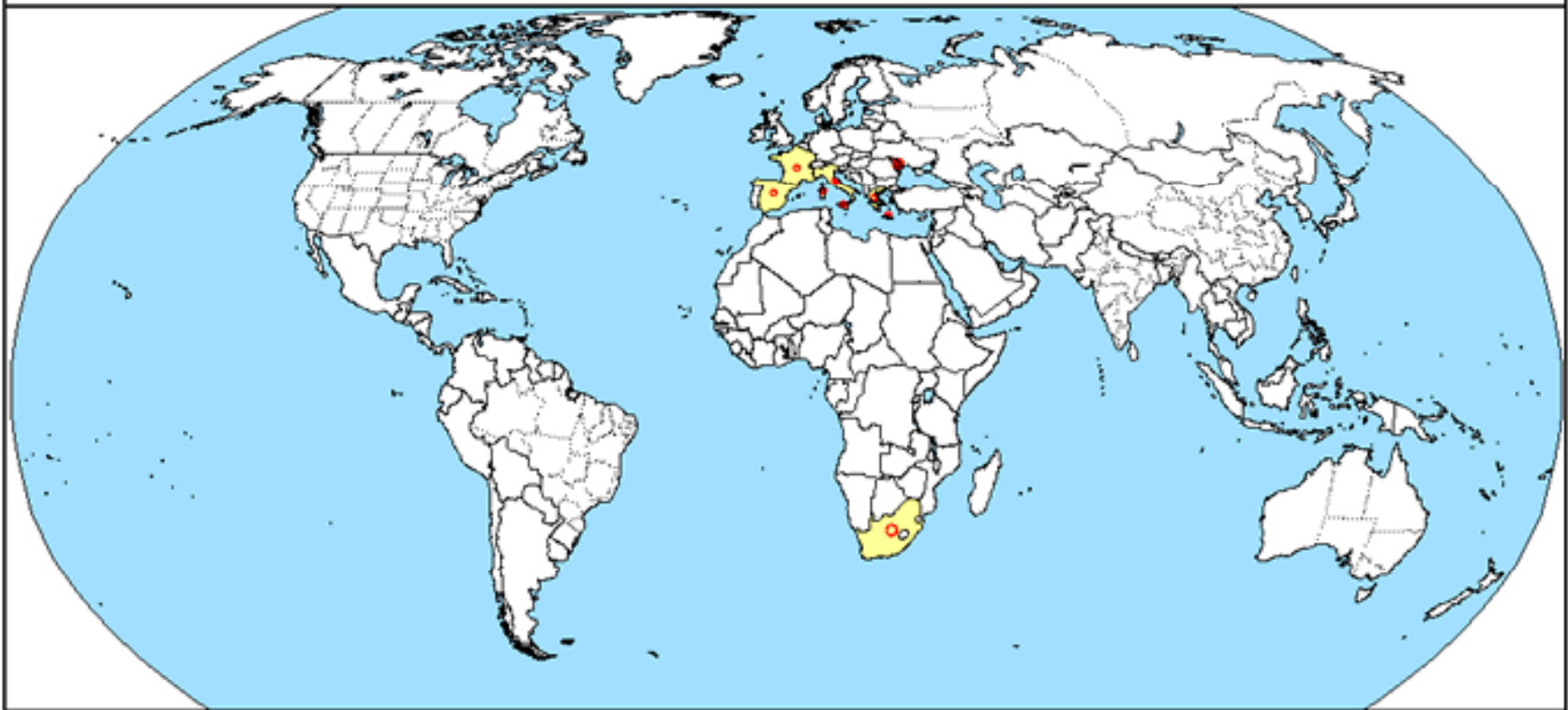
Xylophilus ampelinus

Bakteriozna plamenjača vinove loze - Rasprostranjenost

- EPPO region: Bolest je rasprostranjena u nekim delovima Evrope (Francuska, Grčka, Italija, Moldavija, Portugal*, Slovenija, Španija i Turska). Pretpostavka o rasprostranjenosti na osnovu saopštenih simptoma*: Bugarska, Švajcarska, Tunis, Jugoslavija.
- Azija: Turska (eradikacija)
- Africa: Južna Afrika, Tunis*

Distribution Maps of Quarantine Pests for Europe

Xylophilus ampelinus

National record

Subnational record

Present

Present only in some areas

EPPO 2003-06

A. Obradović - Poseban nadzor
patogena

Xylophilus ampelinus

Bakteriozna plamenjača vinove loze - Biologija

- **Ciklus razvoja.**- Primarne infekcije nastaju na jedno i dvogodišnjim lastarima, preko lista, cveta ili bobica. Parazit se prenosi kalemljenjem i rezidbom pogotovu ako je vlažno i vetrovito vreme. Latentne infekcije su česte.
- Tokom vegetacije širi se u neposrednoj okolini izvora zaraze, a na veće daljine prenosi se sadnim materijalom.

Xylophilus ampelinus

Bakteriozna plamenjača vinove loze - Morfologija

- Aerobna, Gram-negativna, štapićasta bakterija veličine 0.4-0.8 x 1.0-2.0 μm .
- Kolonije su okrugle, žute i slabo sluzaste na podlozi od kvašćevog ekstrakta, glukoze i CaCO_3 . Lako se može razlikovati od *Xanthomonas spp.* jer je potrebno 10 - 12 dana inkubacije da bi kolonije dostigle veličinu 1 mm u prečniku.
- Bakterija je ureaza-pozitivna, za razliku od predstavnika roda *Xanthomonas*.
- Optimalna temperatura za razvoj je 24°C a maksimalna 28°C.

Xylophilus ampelinus

Bakteriozna plamenjača vinove loze - Detekcija

- **Simptomi.**- Uočavaju se rano u proleće do juna meseca, kada se na pojedinim delovima čokota uočava hloroza i usporen razvoj lišća ili razvoj izostane u potpunosti.

Xylophilus ampelinus

Bakteriozna plamenjača vinove loze - Detekcija

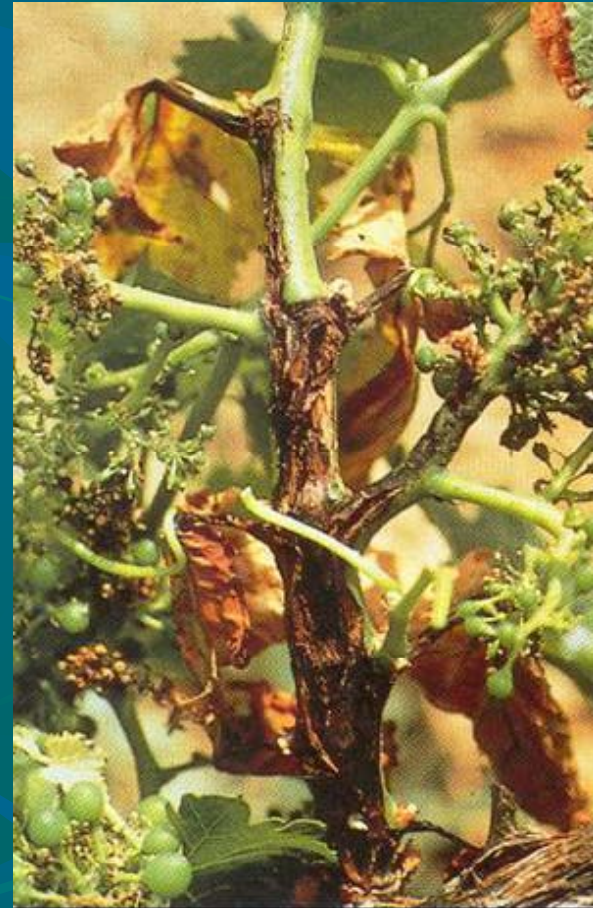
- Na lastarima se formiraju pege u okviru kojih tkivo puca formirajući pukotine koje podsećaju na rak rane.
- Ispod površinskog tkiva uočavaju se pruge duž sprovodnih sudova ksilema dopirući sve do srži. Jače oboleli letorasti izumiru.

Xylophilus ampelinus

Bakteriozna plamenjača vinove loze - Detekcija

- Rak rane se formiraju i na lisnim drškama i peteljka grozda, a njihova pojava na starijim delovima vinove loze dovodi do potpunog sušenja čokota.
- Vinova loza je jedini domaćin.

Xylophilus ampelinus
Bakteriozna plamenjača vinove loze - Detekcija

A. Obradović - Poseban nadzor
patogena

Xylophilus ampelinus

Bakteriozna plamenjača vinove loze - Širenje

- Širenje prirodnim putem je ograničeno na pojedinačne zasade i neposredno okruženje.
- Na veću udaljenost širi se zaraženim sadnim materijalom.

Xylophilus ampelinus

Bakteriozna plamenjača vinove loze - Značaj

- Jaka zaraza na osetljivim sortama (Sultanine) može prouzrokovati štete do 70%.

Xylophilus ampelinus

Bakteriozna plamenjača vinove loze - Mere zaštite

- Karantin
- Hemijska zaštita neefikasna
- Agrotehničke mere: uklanjanje obolelih biljnih delova i krčenje zaraženih zasada, rezidba po suvom vremenu što kasnije, dezinfekcija alata, sadnja zdravih kalemova.

Xylophilus ampelinus

Bakteriozna plamenjača vinove loze – Fitosanitarni rizik

- EPPO A2
- Postoji realan rizik od daljeg širenja
- Nedostatak efikasnih mera zaštite može imati za posledicu značajne ekonomske štete od unosa i širenja patogena

Xylophilus ampelinus

Bakteriozna plamenjača vinove loze –
Fitosanitarne mere

- Direktna inspekcija materijala pri uvozu nije pouzdana
- Potrebno je obezbediti raniju inspekciju materijala u rasadniku ili potvrdu o kontroli zdravstvanog stanja matičnih biljaka